

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• Nisan 2023 • No: 180

Değişim Yaratacak ve Yeni Bir Dönem Açacak Olan Emekçilerin İradesidir!

İşçi Sınıfı

1 MAYIS'ta

Asrın Kötülüğüne ve Yağmacı
Enkaz Düzenine

Artık Yeter

Diyecek!

[/u_i_d_e_r](https://www.instagram.com/uid_der)

[/uidderorg](https://www.youtube.com/uidderorg)

[/uid_der](https://www.facebook.com/uid_der)

[/uidderorg](https://www.facebook.com/uidderorg)

www.uidder.org

Değişim Yaratacak ve Yeni Bir Dönem Açacak Olan Emekçilerin İradesidir!

İşçi Sınıfı 1 Mayıs'ta Asrın Kötülüğüne ve Yağmacı Enkaz Düzenine "Artık Yeter" Diyecek!

İşçiler, emekçiler, kardeşler!

Türkiye tarihinin en önemli, en kritik dönemlerinden birinin içinde bulunuyoruz. **Bir tarafta uzun yıllardır toplumun bağrında mayalanıp kendisini her alanda dışa vuran değişim arzusu, öte tarafta ise bu değişim arzusunu boğmaya çalışan baskıcı/köhne tek adam rejimi var.** Türkiye işçi sınıfı bu rejim altında Cumhuriyet tarihinin en büyük yoksullaşmasını yaşadı, yaşıyor. Tüm iktidar yetkilerini tek kişide toplayanlar; hızlı bir yönetim kuracaklarını, ülke ekonomisini büyüteceklerini, Türkiye'nin büyüüp gelişeceğini, halkın refaha ereceğini iddia ediyorlardı. Fakat iddia ettiklerinin tam tersi gerçekleşti. **Ülke her alanda bir enkaza dönüştürüldü ve halk nefessiz bırakıldı.**

Ülke yıllardır tek adam rejimi altında, OHAL düzeninde yönetiliyor. Tüm demokratik haklar yok edilirken toplum baskı altına alındı. Özgürlük istemek, ülkedeki sorunları ve iktidarın politikalarını eleştirmek vatan hainliği olarak damgalandı. En küçük hak arama mücadelesi bile polis gücüyle ezildi. Hakları için greve çıkan, yürüyüş yapan işçilerin karşısına polis ordusu yığıldı, yığılmaya devam ediyor. **Birçok sektör ve işyerinde grevler yasaklanarak patronlar karşısında işçilerin eli kolu bağlandı.** Cumhuriyet tarihinde ilk kez sekiz yıl üst üste kişi başına gelir azalırken, Türkiye, dünyanın en büyük ekonomileri sıralamasında 16'dan 21'e geriledi. İşçi sınıfı ve toplumun emekçi kesimleri korkunç bir yoksullaşma yaşarken, aynı anda patronlar sınıfı kâr rekorları kırarak zenginleştirdiler. **13 kişinin toplam servetinin 44 milyon kişinin servetinden daha fazla olması, emekçilerin nasıl bir yoksulluk çukuruna itildiğini göstermiyor mu?** Tek adam rejiminin kurulmasında bir dönemeç olan 2015'ten bu tarafa emeğin (ücretlerin) milli gelir içindeki payının 8-9 puan eriyerek yüzde 25'e düşmesi nasıl korkunç bir yoksullaşma yaşadığımızın resmi değil mi? Tablo son derece nettir: Sermaye sınıfının yanında duran ve ona hizmet eden bu rejim, işçi sınıfının karşısında yer almakta, sürekli olarak emeğin haklarına saldırılmaktadır!

Kardeşler!

Elindeki medya gücünü ve devlet imkânlarını kullanan bu rejim, ne denli güçlü olduğunun propagandasını yapıyordu. **Fakat 6 Şubat depremleriyle birlikte tüm toplum, bu rejimin nasıl tepeden tırnağa çürüdüğünü ve dağılma halinde olduğunu yaşayarak görmüş oldu.** "Büyük ülke, güçlü lider" diye nutuk atanlar, üç gün boyunca deprem bölgesine bile ulaşamadılar! Tüm bilim insanları olası depreme ve yaratacağı yıkıma dikkat çe-

kerken, bu rejim "çok-kapan-tutun" şovu yaparak önlem aldığını iddia ediyordu. **Ülkeyi bir şirket gibi yönettiğini söyleyen bu rejimin zihin dünyasında toplum ve toplumsal çıkarlar diye bir şey yoktur.** Ne pahasına olursa olsun iktidarda kalma ve devlet kaynaklarını yağmalama arzusunda olanlar, toplumu zerrece umursamazlar. Nitekim tek adam rejimi altında her türlü frenleyici mekanizma kalkmış, gelişmiş kadrolar tasfiye edilmiş, kamu hizmeti alabildiğine niteliksizleşmiş ve devlet kurumlarının içi boşaltılmıştır. Devlet kurumlarına doldurulan beceriksiz ve açgözlü kadrolar ise tümüyle zengin olmaya, yağmadan ve ranttan pay kapmaya odaklanmışlardır.

Depremin, tarihin en büyük felaketlerinden birine dönüşmesine neden olan bu iktidardır. **"Asrın felaketi" ve "kader planı" söylemiyle topluma ödetilen ağır bedelin üzerinin örtülmesine izin verirsek, gelecekte daha büyük felaketsizlere kapı açarız.** Emekçiler olarak şu soruları hepimizin sorması gerekiyor: Emekçilerin kader planında maden kazalarında, depremlerde, sellerde, iş kazalarında ölmek mi var? Devlet/kamu kaynakları halkın yararına kullanılsaydı, inşaat faaliyetine kolay yoldan zenginleşme gözüyle bakılmasaydı, yağma ve ranta öncelik verilmeseydi, çürük binalara imar afları getirilmeseydi, sağlam binalar inşa edilseydi deprem yine aynı ölçüde yıkım yaratır mıydı? İktidar yağmadan başını kaldırıp depreme hazırlansa, devletin tüm imkânlarını seferber edecek ve sivil toplum örgütlerini sürece dâhil edecek şekilde organizasyon yapsaydı bugün binlerce insanımız aramızda olmaz mıydı? Bu soruların cevabı bellidir: On binlerce insanımızın enkaz altında can vermesinin ve milyonların perişan olmasının sorumlusu açgözlü kapitalist tek adam rejimidir. Yıllardır gece gündüz herkesi "vatan haini" olmakla suçlayanlar, üzerinde yaşadığımız toprakları mahvetmiş, toplumu yıkıma sürüklemişlerdir! Türkiye toplumu ve işçi sınıfı bu kötülüğü asla ama asla unutmamalıdır!

Kardeşler!

Türkiye toplumu karmaşık, sancılı ve çok katmanlı bir dönüşüm geçiriyor. Esasında 7 Haziran 2015 seçimlerinde AKP'nin tek başına iktidar olacak çoğunluğu elde edememesi, bu değişim ve dönüşüm arzusunun bir sonucuydu. **"Metal fırtına" eylemlerinin o yıl patlaması ve işçi sınıfı saflarında hak arama mücadelesinin kitlesel şekilde açığa çıkması da tesadüf değildi.** Fakat ülkeyi uçuruma sürükleme pahasına iktidarda kalmak isteyen AKP, seçim sonuçlarını tanımadı ve kaos politikalarıyla toplumu korkutup sindirdi. Bu ortamda yenilenen 1 Kasım seçimlerini kazanan AKP/Erdoğan, halka büyük

bedeller ödeten tek adam rejiminin kuruluş sürecini başlatmış oldu. Böylece baskıcı rejim altında toplumdaki değişim arzusu bastırıldı ama daha büyük bir değişim dalgasının temelleri atılarak!

Nemrutlaşan bir siyasi iktidar veya düzen, ne yarsa yapsın sonsuza dek toplumdaki değişimin önünü kesemez. Yıllardır **İşçi Dayanışması** sayfalarında şu gerçeğe dikkat çekiyoruz: Nüfusun yüzde 90'ından fazlasının şehirlerde yaşadığı ve işçileştiği, kadınların hayatın her alanında öne çıktığı, milyonlarca işsiz önemli bir kısmını üniversite mezunlarının oluşturduğu, çağın ihtiyaçları çeşitlenip artarken yoksullaşmanın derinleştiği, milyonlarca gencin gelecekte endişe edip yurtdışına gitmek istediği bir durumu Türkiye toplumu ilk kez yaşıyor. **Toplum değişip dönüşürken ve emekçiler daha iyi yaşam koşulları arzu ederken, tek adam rejimi halka için boş efsaneler anlattı.** Biriken sorunları çözmek için ne enerjisi ne de kabiliyeti olan bu rejim, toplumda ortak duygu birliği oluşmasını diye durmaksızın iç ve dış siyasal gerilimi körükledi. Toplumunu inanç, kültür, etnik kimlikler temelinde bölüp parçalamak için hamleler yaptı. Ancak hedefine ulaşamadı ve gün geçtikçe rejim daha fazla zayıfladı, oy tabanı eridi.

Kardeşler!

Deprem büyük bir felakete dönüşmesine neden olan ve toplumdaki değişim arzusunu boğmak isteyen bu iktidara karşı ortak bir irade ve mücadele geliştirmek tüm emekçilerin görevidir. Deprem bir kez daha

gösterdi ki güçlü bir toplum oluşturabilmek için sivil örgütlenmelerin artması, sendikaların, sosyalist işçi örgütlerinin ve partilerinin çok daha fazla güçlenmesi gerekiyor! Bu bakımdan, emekten, demokrasiden, kadın ve insan haklarından yana bir ittifakı temsil eden Emek ve Özgürlük İttifakı'nın varlığı son derece önemlidir. UİD-DER'in de destek verdiği bu ittifak, tek adam rejiminin son bulması, demokratik bir işleyişin hâkim olması ve birikmiş demokratik sorunların çözülmesi, işçi sınıfının çıkarlarının hâkim olması için mücadele ediyor. **Erdoğan'da ifadesini bulan tek adam rejiminin değişmesi için oyumuzu kullanırken, aynı zamanda Emek ve Özgürlük İttifakı için, ittifakı temsil eden sosyalist, emekten ve demokrasiden yana adaylar için de oy kullanmamız gerekiyor!**

Seçimlerin de bir mücadele konusu olduğunu asla unutmamalıyız! Hepimiz biliyoruz ki iktidar hâlâ zorbalıktan ve kaos politikalarından medet umuyor. **Bu yüzden 14 Mayıs'taki seçimlere giderken, topluma hâkim olan genel değişim duygusunu her alanda baskın ve kararlı bir şekilde ortaya koymak zorundayız.** Bu rejimin kirli oyunlarını boşa çıkartacak ve yeni bir dönem açacak olan emekçilerin değişim arzusudur, iradesidir, mücadelesidir. Toplumun ezici çoğunluğunun bu iktidarı istemediğini 1 Mayıs meydanlarında güçlü bir şekilde ortaya koymalıyız! **İşte bunun için, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta, Türkiye'nin dört bir tarafında meydanları dolduralım ve değişim irademizi ortaya koyalım!** ■

EY ÖZGÜRLÜK

Okul defterlerime
Sırma ağaçlara
Kumlar karlar üstüne
Yazarım adını

Okunmuş yapraklara
Bembeyaz sayfalara
Taş kan kağıt veya kül
Yazarım adını;

Yaldızlı tasvirlerle
Toplara tüfeklere
Kralların tacına
Yazarım adını

Ormanlara ve çöle
Yuvalara çiğdeme
Çın çın çocuk sesime
Yazarım adını

En güzel gecelere
Günün ak ekmeğine
Nişanlı mevsimlere
Yazarım adını

Tarlalara ve ufka
Kuşların kanadına
Gölge değirmenine
Yazarım adını

Bulutun yosununa
Kasırganın terine
Tatsız kaba yağmura
Yazarım adını

Uyanmış patikaya
Serilip giden yola
Hıncahınç meydanlara
Yazarım adını

Kapımın eşğine
Kabıma kacağıma
İçimdeki aleve
Yazarım adını

Camların oyununa
Uyanık dudaklara
Sükütun ötesine
Yazarım adını

Yıkılmış evlerime
Sönmüş fenerlerime
Derdimin duvarına
Yazarım adını

Arzu duymaz yokluğa
Çırçıplak yalnızlığa
Ölüm basamağına
Yazarım adını

Geri gelen sağlığa
Kaybolan tehlikeye
Hatırasız ümide
Yazarım adını

Bir tek sözün şevkiyle
Dönüyorum hayata
Senin için doğmuşum
Seni haykırmaya

Özgürlük

Paul Eluard

Toplum, Toplumculuk, Toplumsal Duyarlılık!

Tepeden tırnağa çürümüş tek adam rejimi topluma ağır bedeller ödetiyor. Cumhuriyet tarihinin en büyük yoksullaşma dalgası altında ezilirken, 6 Şubat depremleriyle acı ve kedere boğulduk. Ülkenin nasıl bir yıkıma sürüklendiği çeşitli boyutlarıyla sorgulanıyor ama bu sorgulamaya şu soruyla başlamak gerekiyor: **Toplum örgütlü olsaydı, mesela sendikalar ve sosyalist örgütler güçlü şekilde siyasal alana girebilseydi ve emekçiler toplumu ilgilendiren konularda ortak tepki verebilseydi tek adam rejimi ülkeyi bir çıkmaza sürükleyebilir miydi?**

Eğer toplumsal duyarlılık gelişkin olsaydı her şey farklı olurdu. Nedir peki toplumsal duyarlılık? Her şeyden önce gerçekleşen olaylar arasında bağ kurmak ve bu olaylar karşısında kayıtsız kalmayarak sorumluluk almak, tepki vermek! **Toplumsal duyarlılığın yüksek olduğu zamanlarda, insanın toplumun bir parçası olduğunu bilince çıkarması ve toplumun ortak sorunları temelinde harekete geçmesi daha kolaydır.** Ancak sömürücü egemenler, bir toplumun içinde bulunduğu çağa ve yaşadığı sorunlara duyarlı olmasından hiç memnun olmazlar. **Çünkü toplumun yüzde 99'u emekçidir ve oluşacak duyarlılık işçi sınıfının mücadelesinden bağımsız değildir.** Burjuvazinin nezdinde (bakış açısında) toplumculuk aslında sosyalizmdir! Bu yüzden geçmişten beri egemenler, toplumculuğa saldırıp gözden düşürmeye çalışırlar.

Oysa topluma ve toplumsallığa saldıranlar, aslında insanın varoluş biçimine saldırıyorlar. Ernest Hemingway'in meşhur Çanlar Kimin İçin Çalıyor romanının girişine aldığı John Donne'un şu şiiri ne kadar anlamlı: **"Ada değildir insan, bütün de değildir tek başına; anakaranın bir parçası, okyanusun bir damlasıdır. (...) Bir insanın ölümüyle eksilirim ben, çünkü bir parçasıyım insanlığın; işte bundandır ki sorup durma çanların kimin için çaldığını; senin için çalıyor."** İnsan ne zaman kendi küçük dünyasından sıyrılıp toplum denen denizin içinde yaşadığını fark ederse, kendi çıkarının toplumun çıkarından geçtiğini anlarsa o zaman toplumsal duyarlılık kazanır. Kapitalizmde ölüm çanlarının kendisi ve ailesiyle birlikte tüm emekçiler için çaldığını anladığında toplumsal duyarlılığın bir zorunluluk olduğunu kavrar. Mesela deprem felaketini düşünelim. Gündelik yaşamın koşturmacası içinde bireysel sorunlarla boğuşan milyonlarca insan, 6 Şubat sabahı büyük bir toplumsal yıkıma uyandı. Son-

rasında ise ülkenin dört bir yanındaki emekçilerin deprem bölgesine yardım ulaştırmak için seferber olduğunu, büyük bir toplumsal dayanışma yaşandığını hep birlikte gördük. Ya da greve çıkan işçileri düşünelim. Çoğu işçi yıllarca aynı fabrikada olmasına rağmen çalışma arkadaşlarını tanımadığını, greve çıktıktan sonra ise koca bir aile olduklarını söyler. Aynı sorunlarla boğuşan işçiler, grev ve direniş okuluna girdikten sonra bireysel düşünceden çıkıp toplumsal hareket çizgisine gelir, duyarlılık kazanırlar.

Gazetemizin bir önceki sayısının başyazısında belirttiğimiz gibi, "Avrupa ülkelerinde işçi sınıfı uzun ve sert mücadeleler vermiş, bu mücadeleler sonucunda hem ekonomik hem de demokratik haklar kazanmıştır. **Sendikaların, sosyalist örgüt ve partilerin güçlü olduğu, işçi sınıfının örgütlü gücünü hissettirdiği ülkelerde toplumsal duyarlılık çok daha yüksektir.**" Toplumsal duyarlılık aslında tarihsel bir kazanımdır ve işçi sınıfının geçmişten günümüze verdiği büyük mücadeleler sayesinde mümkün olabilmektedir. Ancak bu kazanım örgütlülükle korunabilmektedir. Mesela Türkiye'de egemenler işçi sınıfının haklarına pervasızca saldırırken büyük bir dirençle karşılanıyorlar. Çünkü 1980 askeri faşist darbesinin ardından işçi sınıfının örgütleri dağıtıldı, toplumsal duyarlılık ezildi, yeni kuşaklar toplumculuk fikrinden uzaklaştırıldı. Bu yıllar, bencillik ve rekabetin baskın hale geldiği, toplumun dayanışma duygusundan uzaklaştırıldığı, aynı ölçüde işçi sınıfı mücadelesinin geriye çekildiği yıllardı. Burjuvazi, toplumu düşünmenin aptallık olduğunu söyleyerek genç kuşaklara bu yollara girmemelerini propaganda ediyordu. **Bugün tek adam rejiminin toplumun bağrında büyük tahribat yaratabilmesinin arkasında böylesi bir süreç var!**

Fakat zaman değişiyor, büyük felaketler yaşayan toplumda duyarlılık ve değişim arzusu büyüyor. "Toplum duyarsız, bizim toplumdan bir şey olmaz" demek hiçbir olumlu sonuç doğurmaz. Bu yaklaşım, kişilerin etrafına örülen bireycilik duvarlarını kalınlaştırır. Toplumsal duyarlılığı arttırmak için bulunduğumuz her alanda örgütlü mücadeleyi hâkim kılmak üzere mücadele etmek zorundayız. Bunun yolu da bellidir: **Mücadeleci işçi sendikalarını büyütmeli, sosyalist işçi örgütlerinin toplumun bağrında kök salmasını sağlamalı, toplumcu düşüncüyü işyerlerinde, mahallelerde, okullarda hâkim kılmak üzere sorumluluk almalı, aktif bir çalışma yürütmeliyiz.** ■

Nedir Bu Sınıflar Mücadelesi?

“Hayat bir mücadeledir” sözünü sıkça duyarız. Bu sözle hayatın zorluklarla dolu olduğu, insanın doğumdan ölüme kadar ayakta kalma mücadelesi verdiği vurgulanır. Fakat yaşadığımız toplum farklı insan gruplarına yani sınıflara bölünmüştür. Demek ki bir sermaye sahibinin (kapitalistin) hayat mücadelesi ile emek gücünü satarak geçinen bir işçinin hayat mücadelesi farklıdır. **Kapitalist her ne pahasına olursa olsun kârını ve sermayesini büyütme için mücadele eder. Bunun yolu işçileri daha uzun saatler boyunca çalıştırmak, daha fazla sömürmek ve daha az ücret vermektir.** İşçinin mücadelesi ise ailesini hayatta tutacak koşulları sağlamaktır, bunun için gece gündüz emek harcar, ter döker. **Bu iki sınıf yaşamın her alanında açık veya örtük, sert veya yumuşak, bilinçli veya bilinçsiz şekilde birbiriyle mücadele eder.** Ekonomiden siyasete toplumsal yaşam, aslında bu iki sınıfın mücadelesine göre şekilleniyor. **İşte bu durum, sınıflar mücadelesi olarak adlandırılıyor.**

Kuşkusuz sınıf mücadelesinin önemli bir ayağı işyerlerinde gerçekleşiyor. İşçilerin daha iyi yaşam koşulları için daha yüksek ücrete daha fazla sosyal hakka, daha sağlıklı çalışma koşullarına ihtiyacı var; tüm bunlar içinse güçlü birliklere! Bu sömürü düzeninde hiçbir patron, durup dururken işçilere daha iyi koşullar sunmaz. Çünkü çalışma koşullarının sağlıklı hale getirilmesi veya işçilerin ücretlerinde her anlamlı artış patronun kârının azalması sonucunu doğurur. Hemen ekleyelim ki işçinin kazanımı, patronun kârının küçük bir kısmından feragat etmesi anlamına gelir ama patronlar asla kendi istekleriyle buna razı olmazlar. **Onlar mümkün mertebe işçileri iliklerine kadar sömürmek, işçilik maliyetlerini azaltmak ve kârlarını maksimize etmek isterler. İşte bu da kaçınılmaz olarak işçiler ile patronlar arasında sürüp giden bir mücadele doğurur.** İşçiler doğal olarak bu mücadelede tek başlarına hareket ederek kazanım elde edemezler. Ancak “hak verilmez, alınır” diyerek harekete geçtikleri ve örgütlü bir güç haline geldikleri oranda patronlara geri adım attırabilir, haklarını genişletebilirler.

Sınıf mücadelesi deyince kimilerinin aklına yalnızca işyerlerinde verilen ücret mücadelesi geliyor. Ama sınıf mücadelesini sadece işyerleriyle, sendikal ve ekonomik haklar mücadelesiyle sınırlamak son derece yanlıştır, hatalı bir algılamadır. İşçi sınıfı önderlerinin ifade ettiği gibi, sınıflı toplumlar tarihini şekillendiren sınıflar mücadelesi-

dir. Bu mücadele ezen ile ezilen, sömüren ile sömürülen arasındaki mücadeleyi kapsadığı gibi, sömürücü egemen sınıf arasında sürüp giden mücadeleyi de kapsar. Tarihsel-toplumsal gelişmeyi şekillendiren bunların toplamıdır. Bu önemli gerçeği akılda tutarak vurgularsak, toplumsal hayatın her alanında sınıf mücadelesi vardır. **Daha yüksek ücret ve sağlıklı çalışma koşullarının sağlanması, yasaların işçiler lehine düzenlenmesi, siyasal, sendikal ve demokratik hakların genişletilmesi, birey ve kadın haklarının kazanılması, doğanın tahrip edilmesine karşı çıkılması, yaşanabilir kentler kurulması, sömürüye, insanın insana kulluğuna son verilmesi ve benzeri... Tüm bunlar sınıf mücadelesinin ayrılmaz parçalarıdır.**

Mesela 6 Şubat depremlerini düşünelim. Bir doğa olayı olan depremin korkunç bir felakete dönüşmesi ve on binlerce insanımızın canını alması sınıf mücadelesinden bağımsız mı? Depreme dirençli kentler kurmak yerine inşaat şirketlerini semirtmek, insanı düşünmek yerine rantı düşünmek siyasi bir tercihtir. Ülkenin tüm kaynaklarını depremin yaralarını sarmak için seferber etmek yerine OHAL ilan etmek, emekçinin sırtına inen sopayı büyütürken Kızılay’ın, AFAD’ın içini boşaltmak da öyle! **Peki, işçi sınıfı örgütlü bir güç olarak siyaset sahnesinde olsaydı, deprem bu denli büyük bir felakete dönüşür müydü? Depreme dirençli, insanı esas alan, doğayla uyumlu kentler kurulması da işçi sınıfının mücadelesinin önemli bir ayağını oluşturuyor.**

Doğanın talan edilmesinden tutalım insanların cinsel, mezhepsel, ulusal kimliklerinden ötürü ayrımcılığa uğramasına, göç sorunundan yoksullaşmaya kadar yaşamın her alanındaki sorun sınıf mücadelesinin birer konusudur. Emperyalist savaşlar, göç krizi, iklim krizi, felakete dönüşen depremler, seller, yangınlar, işsizlik, yoksulluk... Nereye baksak sömürü ve talan düzeni kapitalizmin bir avuç kapitalistin çıkarı için milyarlarca emekçiyi acı, yıkım ve gözyaşına boğduğunu görüyoruz. Bu sistemin insanı alçalttığını, boynunu büktüğünü, el avuç açtığını görüyoruz. Sınıflara bölünmüş olan toplumda sürekli bir güç mücadelesi yürüyor ve kim güçlüyse onun dediği oluyor. Yani her şey işçi sınıfının ne talep ettiği, ne kadar arkasında durduğu, ne kadar mücadele ettiğiyle alakalıdır. **İşçi sınıfı olarak yaşamın her alanında süren kıyasıya bir mücadelenin içinde olduğumuzu bilmeli, silkinip ayağa kalkmalıyız. ■**

Bu Ekonomik Düzeni Değiştirsek Ne Olur?

İşçi Dayanışması'nda, yaşadığımız dünyayı ve kapitalist sistemi anlatan pek çok yazı yayımlandı bugüne kadar. Kapitalizm denilen ekonomik düzenin dünyamıza, işçi sınıfına ve insanlığın geleceğine ne kadar büyük bedeller ödettiğini her vesileyle anlatıyoruz. Açlığın, yoksulluğun, savaşların, sömürünün, çekilen acıların sorumlusu kapitalizmdir diyoruz. Peki, neden bunu söylüyoruz? **Çünkü toplumu, toplumsal ilişkileri, siyaseti, üretimi ve bölüşümü belirleyen şey içinde yaşadığımız ekonomik düzendir.** Başka bir ekonomik düzende yaşıyor olsaydık bambaşka bir toplumdan ve toplumsal ilişkilerden söz ediyor olurduk.

Kapitalizm özel mülkiyet ve kâr üzerine kurulmuştur. **Üretim araçlarının özel mülkiyetini elinde tutan sermaye sınıfı, toplumun ihtiyaçlarını değil kârını düşünerek üretim yapar. Doğanın zarar görüp görmediğine, insanların acı çekip çekmediğine bakmaz.** Bir işçi önderinin vaktiyle söylediği şu söz kapitalizmin özünü anlatır: Kapitalizm gölgesini satamadığı ağacı keser! Kapitalizmde devlet, medya, hukuk, eğitim, siyaset egemen olan sınıfın yani patronlar sınıfının çıkarlarına göre şekillenir. Devletin vergi yoluyla topladığı kaynaklar sermayenin ihtiyaçlarına göre kullanılır. Mesela kaynaklar asıl olarak eğitim, sağlık, konut gibi temel ihtiyaçlara ayrılmak yerine, sermayeye teşvik olarak veya ihale yoluyla aktarılır. Siyaset bunun aracı haline getirilir. **Devletin kolluk güçleri, sömürüye itiraz eden emekçilerin üzerinde baskı kurmak için kullanılır.**

Zengin azınlığın yoksul çoğunluğun emek gücünü sömürebilmesi sadece baskı ile olmaz. Çoğunluğun bu sömürüye aynı zamanda "ikna olması" gerekir. **Bunun için de devreye ideolojik araçlar girer.** Kapitalist sistemin topluma ve toplumun bireyleri olarak her birimize benimsettiği çeşitli düşünce kalıpları vardır; bu sayede sömürü meşrulaştırılır ve bir doğa yasaşımı gibi kabul ettirilir. Örneğin **"Savaşların, yoksulluğun, acıların olmadığı, tüm insanların kardeşçe, barış içinde, özgür ve müreffeh yaşadığı bir dünyada yaşamak ister miydiniz?"** diye bir soru sorsak, bu soruya "hayır" yanıtını verecek tek bir insan bulamayız. Ama bunun nasıl olacağı veya böyle bir dünyanın mümkün olup olmadığı sorularına pek az insan olumlu yanıtlar verebilir. **Bunun nedeni bu sistemin topluma enjekte ettiği düşünce kalıplarının dışına çıkamayışımızdır.** "Böyle gelmiş böyle gider", "insan bencildir, ne yapsan değiştiremezsin", "ka-

pitalizm kötü olabilir ama daha iyi bir sistem yok", "bu toplumdan bir şey olmaz" vb. **Kafamızın içinde dönüp duran ve kendimize ait sandığımız bu fikirler gerçekte egemen sınıfın fikirleridir.**

Sadece kapitalizme karşı mücadelede değil, ekonomik ve demokratik hakların genişletilmesi mücadelesinde de aynı düşünce kalıpları işçilerin önünde bariyerdir. Örneğin ücretlerin yükseltilmesi, iş güvenliği önlemlerinin alınması gibi talepler işçilerin haklı ve meşru talepleri değil midir? Peki, bu talepleri yerine getirmeyen patronlara karşı mücadele başlatan işçilere ne söyleniyor? **"Bu yaptığınız yasalara aykırıdır!"** Bu sözleri duyan sayısız işçinin korktuğunu biliyoruz. Ama korkunun örgütlü ve bilinçli olmaktan kaynaklandığını da biliyoruz. Neden şu soruları sormuyoruz: **"Hangi yasalar, kim yaptı bu yasaları, kime hizmet ediyor bu yasalar?"** Yeri gelmişken bir soru daha soralım: İşçiler mücadelelerini sınırlayan düşünce kalıplarına mı hapsolacaklar, yoksa haklı ve meşru bir mücadele verdiklerini bilerek mi hareket edecekler? Hangisi işçilere kazanım getirir?

Gelelim kapitalizmin yapı taşlarından biri olan özel mülkiyet konusuna. Bu sistemde üreten, emek veren işçilerdir. İşçilerin ürettiklerine özel mülkiyet yasasına dayanarak el koyan patronlar sermayelerini büyütür, yeni fabrikalar ve makineler alırlar. İşçiler ürettikleri zenginlikten kısıntı düzeyinde pay alırken patronlar lüks ve ihtişamlı bir hayat sürerler. Kapitalizmin ürettiği düşünce kalıplarıyla bakarsak bu durum gayet doğaldır. Çünkü özel mülkiyet dokunulmazdır, yasaldir, sorgulanamaz. **Oysa bu düşünce kalıbını kırıp işçi sınıfının penceresinden baktığımızda bunun emek sömürüsü olduğunu rahatlıkla görürüz.**

Peki, üretim araçlarının özel mülkiyetini kaldırsak ve tüm fabrikaları, makineleri toplumun ortak mülkü haline getirsek ne olur? Üretimi kâr amaçlı değil de toplumsal ihtiyaçları gözeterek yapsak ne olur? Çalışabilir durumdaki herkes insani koşullarda çalışsa ve ürettiğinden ihtiyacı oranında payını alsa ne olur? **Çok açık ki sömürü, açlık ve yoksulluk biter.** Herkes eşit, özgür ve mutlu yaşar. Patronların kâr hırsıyla talan edilen doğa huzura kavuşur. Bilim ve teknoloji sermayenin esaretinden kurtarılır ve insanlığa hizmet eder. **Böyle bir durumda bu ekonomik düzenin adı artık kapitalizm olmaz, sosyalizm olur. İşte bu nedenle işçi sınıfının ve insanlığın kurtuluşu sosyalizmedir. ■**

Önce Talebi Kazanmak: 1 Mayıs Bizim Eserimiz!

Çalışan, alınteri döken, tüm zenginlikleri üreten işçi ve emekçileri adeta nefessiz bırakan koşullar değişebilir mi? Değişecekse kim, nasıl değiştirecek? İşçi sınıfının işgünü kısıltmak için verdiği mücadelenin içinden doğan ve sömürüye karşı mücadelede sembolleşen 1 Mayıs, bu sorunun cevaplarından biridir. 1 Mayıs'ı da içine alan sınıfımızın mücadele tarihi, işçi sınıfının nasıl değiştirici bir güce sahip olduğunu ortaya koyar. Bu tarih, değişmesi gerekenin nasıl değiştirildiğini ve nasıl değiştirilebileceğini anlamak için sayısız ipucu sunar.

Daha kısa işgünü talebi, dünya işçi sınıfı önderlerinin söylediği gibi "diğer bütün talepleri gölgede bırakan", en önemli taleplerimizden biridir. İşçi sınıfı yasal çalışma süresini önce 12 saate, sonra 10'a, daha sonra da 8'e düşürmek için destansı bir mücadele verdi. "8 saat iş, 8 saat uyku, 8 saat canımız ne isterse" talebi tüm işçiler tarafından sahiplenilmiş ve dünya çapında bir gelenek yaratılmıştır. Fransa'dan İngiltere'ye, Avustralya'dan ABD'ye uzanan bir gelenektir bu. Büyüyüp gelişen Rusya işçi sınıfı da bu geleneğe bağlanmış, 8 saatlik işgünü de içeren talepleri için büyük grevler yapmış, muazzam bir hareket yaratmıştır. Mesela 1905'teki devrimin ana talebi demokratik bir anayasa hazırlanması ve 8 saatlik işgününün kabul edilmesiydi. Rus işçi sınıfının önderlerinden biri, yaşanan durumu şu çarpıcı sözlerle ifade eder: "**Sekiz saatlik işgünü kitlelere kazandırılmamış olabiliriz, ancak kitleleri sekiz saatlik işgünü talebine kazandırdığımız kesin.**" Peki, bu söz bizlere ne anlatır?

Rus işçi sınıfı 1905'te verdiği mücadeleyle 8 saatlik iş günü hakkını kazanamamıştı ama emekçi kitleler artık bu talebin meşru ve haklı olduğunun bilincine varmışlardı. **Bu talep Rusya'nın bütün sanayi bölgelerinde, bütün fabrikalarında sahiplenilmişti.** 1905 ile birlikte bir kere değiştirici bir güç olduklarını fark eden işçi ve emekçiler, çok değil 12 yıl kadar sonra muazzam bir devrime imza atmış ve başlarındaki sömürücüleri def ederek bir işçi iktidarı kurmuşlardı. 1917 Ekim Devrimiyle yeryüzünde ilk kez Rusya gibi devasa bir coğrafyada üretenler yöneten olmuştu. Hayatın her alanında köklü değişiklikler yapılmış, mesela birkaç ay içinde işgünü 8 saate, ağır işlerde ise 4 saate indirilmişti. Ömrü kısa olsa da Rusya'daki işçi devleti, dünyada 8 saatlik işgünü kabul eden ilk devlet olmuştur.

Birkaç örneği de kısaca günümüzden ve yaşadığımız topraklardan verelim. Mesela EYT'liler, 24 yıl önce gasp edilen emeklilik haklarını belli oranda kazanabilmeyi, siyasi iktidara geri adım attırmayı nasıl başardılar? 1999 depreminin hemen ardından alelacele çıkartılan bir yasa ile emeklilik yaşı yükseltilerek işçi sınıfının önemli bir kazanımı gasp edilmişti. O dönemin genç işçileri önce ne olduğunu pek anlamadılar ama yıllar geçtikçe haklarının nasıl gasp edildiğini fark ederek ayağa kalktılar. Örgütlenerek yüzbinlerle mitingler yaptılar, mağduriyetlerini ve taleplerini ülke gündemine soktular. Israrlı mücadeleleri sayesinde sonuç aldılar.

Fizik biliminde "eylemsizlik/atalet" olarak adlandırılan bir yasa vardır. Basit tanımıyla eylemsizlik, cisimlerin o anda buldukları hareket durumunu koruma eğilimidir. Duran bir cisim durmayı, hareket halindeki bir cisimse aynı şekilde hareket etmeyi ister. Mesela bir arabanın içindeyken gaza basıldığında istemsizce geriye doğru; frene basıldığında ise yine istemsizce öne doğru hareket ederiz. Bu yasa işçi sınıfı hareketi açısından da geçerlidir. İşçi sınıfının mücadelesinin durgun olduğu zamanlarda değişimin olacağına, gücümüzü birleştirirsek kazanacağımıza olan inanç zayıftır. Dolayısıyla **pek çok işçi harekete geçmez, bunu sonuçsuz bir çaba olarak görür. Ancak işçiler bir kere harekete geçti mi, muazzam bir enerji ve bilinç ortaya çıkar. İşçiler mücadele içinde değişir, gücünün farkına varır, taleplerini kazanabileceğine olan inanç artar.**

İşçi sınıfının kadın önderlerinden birisi, "**hareket etmeyenler zincirlerinin ne kadar ağır olduğunu bilemezler**" demiştir. Bu düzende biz işçi ve emekçilerin ellerine, ayaklarına kalın ve ağır zincirler vurulmuştur. **Bu sömürü düzeninin sahibi olan kapitalistler, harekete geçmeye- lim isterler. Çünkü bir kere harekete geçtik mi, prangalarımızdan kurtulmak isteriz, değiştirecek öznenin biz olduğunun farkına varırız.** Haklarımızı genişletmek, taleplerimizi kazanmak için işçi arkadaşlarımızı, emekçi kadınları, gençleri, çevremizdeki herkesi taleplerimize kazanmaktan başka yol yok! **Bu nedenle başta 1 Mayıs olmak üzere taleplerimizi haykırmaktan, alanlarda, meydanlarda sesimizi yükseltmekten geri durmayalım. Talep ettiğimiz şeyi elde etmek için önce ona inanmalı ve meşru görmeliyiz!** ■

Yağmacı Enkaz Düzenine Karşı Dört Bir Koldan 1 Mayıs'a!

Asrın utanmazlığına karşı 1 Mayıs'tayız!

■ Ankara'dan genç işçiler

6 Şubat depremleri yağma ve rant düzeninin bağrımıza sapladığı bir hançer oldu. Ciğerlerimiz söküldü gün be gün. Asrın felaketi dediler, asrın yağmasını ve utanmazlığını gördük. Enkazlardan imdat çığlıkları yükselirken, protokolde yer kapma yarışına girdiler! Çadır sattılar hiç utanmadan! Yaşarken bizi hiçe sayanlar, kefensiz bıraktı ölülerimizi. Nasıl unutulabilir! Asla! Hepsinin he-

sabını teker teker soracağız. İşte önümüz 1 Mayıs. **Bu 1 Mayıs Türkiye'de seçimlere gidilirken gerçekleşen en büyük miting olacak. Türkiye işçi sınıfının tek adam rejiminden kurtulma arzusu 1 Mayıs meydanlarında can bulacak.** Bu 1 Mayıs'ı asrın yağmasına karşı asrın mitingi yapabiliriz. 1 Mayıs'ta tek adam rejimine karşı öfkemizi haykıracağız. Hesabını soracağımız ne varsa, sloganlarımıza, dövizlerimize işleyeceğiz. Sadece öfkemizi değil, gerçek umudun neden bizde olduğunu da göstereceğiz. Hesap sormak, umudu ve dayanışmayı büyütme, güzel yarınları kurmak için Haydi ÜİD-DER'le 1 Mayıs'a!

Dizleri üzerine çökertilen insanlık ayağa kalkacak!

■ İstanbul Anadolu yakasından bir grup genç

Maraş merkezli depremlerin ardından hafızamıza mih gibi kazınan olaylar yaşandı. Depremzedeler kan ağlarken ve günler geçmesine rağmen hâlâ enkaz altından "yardım edin" feryatları yükselirken, bölgede boy gösteren AKP'li yöneticilerin pis sırtışlarını, adeta taş duvar kesilip kafasını telefona gömenleri unutmamak. Günlerce aç kalan insanların temel ihtiyaçlarını karşılamasını yağmacılık, hırsızlık olarak yaftalayanları, enkaz altındaki insanlarımızı kurtarmak yerine önce para kasalarını kurtaranları da yazdık deftere. Bıraktık kefen bezini, ceset torbalarının dahi bulunmadığı, battaniyelere sarılı cansız bedenlerin toplu mezarlara gömüldüğü günleri unutmak nasıl mümkün olabilir! Hele çadırkentleri dolaşıp sadaka verir gibi para dağıtanların görüntüleri ne olacak? İnsanı, insan onurunu alçaltan bunca görüntü "artık yeter" dedirtmiyor mu size de? Yeter artık! **İnsanı alçaltan bu düzenden hesap sormalıyız!** Emekçi gençler, kadınlar, işçi kardeşler önümüz 1 Mayıs, bizlere akıl almaz acıları yaşatan, öfkemizi her geçen gün daha da bileyen bu sömürü düzenine karşı alanlara çıkma zamanı. Albert Parsons'ın dediği gibi dizleri üzerine çöktürülen insanlığın ayağa kaldırılması için müca- demimizi büyütelim ve artık ayağa kalkalım!

Bu düzen öldürür, sosyalizm yaşatır!

■ Sancaktepe'den bir grup işçi

Tek adam rejimi altında yıllarca yaşam alanlarımız, doğamız sermayeye peşkeş çekildi. Dağlarımız delik deşik edildi, tarım alanlarımız ve ormanlarımız imara açıldı, derelerimiz kurutuldu, ormanlarımız yandı. Tüm bu kötülöklere karşı öfkemiz volkan olmuşken 6 Şubat depremlerini ve ardından sel felaketlerini yaşadık. **Peki, asrın kötülüğü olan bu rejim ne yaptı? Yağma ve rant hırsından vazgeçti mi? Hayır!** Deprem bölgesi inşaat sermayesinin rant için kapıştığı bir alana dönüştürüldü. Enkaz kaldırma çalışmalarında adeta doğanın canına okunuyor. Asbest gibi zehirli kimyasalların olduğu molozlar yaşam alanlarının yakınına, zeytinliklere, dere yataklarına, tarım arazilerine dökülüyor. Toprak, yeraltı suları, dereler zehirleniyor. Asbest soluyan milyonlarca insan akciğer kanseri riskiyle karşı karşıya. Ama bunların hiçbiri gözünü rant hırsı bürümüş, tek derdi iktidarda kalmak olan tek adam rejiminin umurunda değil. Bir kez daha çok acı bir şekilde görüyoruz ki doğa talanında sınır tanımayan sermaye düzeni ve bu rejim bütün bir canlılığı kâr ve rant uğruna yok ediyor. Kardeşler, önümüz 1 Mayıs. Bu 1 Mayıs'ta milyonlar olup meydanlara akmalıyız. Yağmacı enkaz rejimine olan öfkemizi ve bu rejimi tarihin çöplüğüne göndereceğimize olan inancımızı haykırmalıyız. 1 Mayıs'ta hep birlikte sesimizi yükseltelim: **Bu Düzen Öldürür, Sosyalizm Yaşatır!**

Öfkemizi içimize atıp hastalanmamak için haydi 1 Mayıs'a!

■ Kocaeli/Gebze'den bir grup gıda işçisi

Kapitalistlerin kâr hırsı ne deprem ne de sel dinliyor. Depremi ardından sel de büyük bir felakete dönüştü, can aldı. Selden sonra Tarım ve Orman Bakanı "sel 14 canımızı aldı ama diğer taraftan da toprak suya kavuştu" dedi. **İnsan bu sözleri duyunca çileden çıkıyor, "bunlar nasıl insanlar?" diye düşünüyor.** Kentleri ranta ve yağmaya odaklanarak düzenleyen ve depremi yıkıcı bir felakete dönüştüren, her yere beton dökerek toprağı susuz bırakıp sellere neden olan, doğayı ekolojik yıkıma sürükleyen kapitalist kâr zihniyetidir. Kapitalizmin fitratında, insana ve doğaya her türlü zararı verme pahasına kâr ve sermayeyi büyütme hırsı var. Biz işçi sınıfının fitratında ise bu zulme karşı mücadele var. Yapay ayrımları bir kenara bırakıp işçiler olarak örgütlendiğimizde, evlerimizin başımıza yıkılmasını, dünyamızın yıkıma sürüklenmesini engelleyebiliriz. Bu nedenle işçi sınıfının uluslararası birliğinin ve mücadelesinin sembolü olan 1 Mayıs'ta alanlarda birleşmeye çağırıyoruz tüm sınıf kardeşlerimizi. 1 Mayıs'a hep birlikte katılalım ve taleplerimizi birlikte dile getirelim.

Emekçi gençlik asrın kötülüğüne karşı 1 Mayıs'ta alanlarda olacak!

■ İstanbul'dan üniversite öğrencileri

6 Şubat'tan bu yana yaşanan acılar ve iktidarın aldığı tutum biz gençlere çok şey öğretti. Resmi rakamlara göre 50 bin insan, binlerce genç ve çocuk hayatlarının baharında yaşamdan kopartıldı. Gelecekleri ve hayalleri tıpkı bedenleri gibi enkaz altında bırakıldı. **Rant ve kâr uğruna yapıldı bu; unutmayaçağız, affetmeyeceğiz!**

Kapitalizmde geleceksiz ve atıl bırakılan gençliğin umutlarına darbe üzerine darbe indiriliyor. Fakat yaşanan yıkımın ardından örülen dayanışma ağları ve emekçi gençliğin gösterdiği çaba umut ışığı oldu. **Bu düzeni değiştirmek için verilen örgütlü mücadelede gençliğin dinamizmi büyük önem taşıyor.** Öfkemizi daha güçlü haykırmamız ve taleplerimizi daha net ifade etmemiz gerekiyor. Geleceksiz bırakıldığımız bu düzeni kabul etmiyoruz, etmeyeceğiz. 1 Mayıs alanlarında sınıfımızın saflarında yerimizi alacağız. Daha öfkeli, daha kararlı, daha güçlü geliyoruz.

Deprem, dayanışma, umut, yaşam ve 1 Mayıs

■ Hatay ve Mersin'den UID-DER'liler

Size deprem bölgesinden yazıyoruz, sesimizin duyulmasını istiyoruz. Tek adam rejiminin politikaları depremin korkunç bir felakete dönüşmesine neden oldu. Ülkemiz büyük acıların yaşandığı bir coğrafyaya dönüştü. Çok şey yaşadık ve gelecek günlerde bu yaşadıklarımızı çok daha fazla konuşacağız. **Ama bilelim ki tüm bu yaşananları anlamaz ve hesabını sormazsak, toplum olarak psikolojik açıdan asla iyileşemeyiz!** Acının yaşandığı yerde o acının ilacı olan gücün tohumları da filizlenir. Nitekim rejimin örgütlü kötülüğünün toplumun üstüne karabasan gibi çöktüğü günlerde, her şeye rağmen dayanışmanın en güzel örneklerini yaşadık, yaşattık, umutları yeşerttik. İşçilerin mücadele örgütü UID-DER, dep-

rem felaketini yaşayan emekçilere, ülkenin ve dünyanın dört bir köşesindeki emekçilerin desteklerini, gönülden bir çabayla, dostça bir tarzda ve etkili biçimde ulaştırdı. Yaşananlar yürekleri karartmışken, çok sayıda emekçinin gönlünü dayanışma duygusunun güzellikleri ile ferahlattı.

Kimimiz depremzede olan, kimimiz yakınlarını, arkadaşlarını kaybeden insanlar olarak UID-DER'in dayanışma kampanyasında görev aldık. Deprem günlerinde emekçilerin ayağa kalkma çabasına tanık olduk, destek verdik. **"Birliğin, mücadelenin, dayanışmanın önemi ni daha iyi anladık" diyenler olarak sizlere yazıyoruz.** Birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı bu yıl, bu günün anlamını daha derinden hissederek karşılayacağız. Mücadele alanlarını bu yıkıma yol açan sisteme karşı derin bir öfkeyle, mücadelemizi, birliğimizi ve dayanışmamızı daha da büyütmiş olarak dolduracağız. Hep birlikte, omuz omuza 1 Mayıs'ta yürüyeceğiz ve haykıracağız: Affetmeyeceğiz, unutmayaçağız! ■

Mata Di Sermaye

İstanbul/Tuzla Serbest Bölgede bulunan Mata Otomotiv fabrikasında çalışan 1200 işçi, işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması, baskı ve mobbingin sona ermesi, ücretlerine yüzde 20 ek zam yapılması talebiyle 27 Şubatta üretimi durdurdu. İş güvenliği kurallarına zaten yasal olarak uyulması gerekiyordu. Ancak işveren, o güne kadar en basit önlemleri bile almaktan imtina etmiş, işçilerin taleplerini görmezden gelmişti. Mata'da işçilerin büyük bir kısmı sosyal haklarla birlikte 10 bin lira civarında ücret alıyor. Net ücretleri ise 7600 lira. Yıllık cirosu 650 milyon dolar olan bir şirket için yüzde 20'lik ek zam devrede kulak bile değil! Ancak Mata patronu, işçilerin haklı ve meşru talepler etrafında birlik olmasına, haklarını aramasına tahammül edemedi. Adeta işçilere savaş açtı ve direnişin ilerleyen günlerinde 650 işçiyi tazminatsız işten attı.

Mata'da gerek direniş sürecinde gerekse de öncesinde yaşananlar tek bir işverenin tutumu olarak değil, sermaye sınıfının tutumu olarak görülmelidir. Bugüne kadar işçilerin tokadını yememiş olan sermaye kesimlerinin işçilerin örgütlülüğüne tahammülsüzlüğü ve sendika düşmanlığı Mata patronunda cisimleşmiştir. Keza işçi sınıfının tarih sahnesine çıkışından bugüne dek verdiği insanlaşma mücadelesinin bir örneğini de Mata işçileri vermiştir.

Mata Otomotiv'de 2016 yılında işçiler Birleşik Metal-İş Sendikasında örgütlendiklerinde fabrikada çalışan işçi sayısı 400 civarındaydı. Fabrikanın üretim kapasitesi bugünkünün yarısı bile değildi. İşverenin işten atma saldırılarına fabrika işgaliyle yanıt veren işçiler, sonunda sendikayı kabul ettirdiler. Çalışma koşulları ve ücretler görece iyileşti. **Ne var ki patronun sendika düşmanlığı ve işçileri sindirip örgütsüzleştirme çabaları hiç bitmedi.** Patronun sermayesi büyüdükçe saldırıları da arttı. Öyle ki

sendika itibarsızlaştırıldı, işçilerin birbirlerine ve sendikalarına güvenmemesi için her şey yapıldı. **Sesini çıkaran, hak talep eden işçiler tutanaklarla, işten atılma tehdidiyle susturuldu.** Sendikalaştıktan sonra görece düzelen çalışma koşulları tekrar kötüleşti, ücretler enflasyonun da etkisiyle daha da düştü.

Bu süreci, tek adam rejiminin iktidarda olduğu ve işçi düşmanı politikaların sınırsızca hayata geçirildiği dönemle birlikte düşünmemiz gerekiyor. Sermayenin kural tanımayan sömürsünün önünü açan, grevleri yasaklayan, işçilerin hak mücadelesinin önünü sert müdahalelerle kesen tek adam rejimi, belli ki Mata patronunu da cesaretlendirmişti. **Keza iktidarın yapay kutuplaştırma siyasetinin her yerde olduğu gibi Mata'da da işçilerin ortak sorunlar etrafında birleşmelerini engelleyen bir rol oynadığını söyleyebiliriz.** Ancak sermayenin fitratında sömürü, işçi düşmanlığı, işçilerin örgütlülüğüne tahammülsüzlük varsa; işçi sınıfının fitratında da örgütlenme isteği, hak mücadelesi vardır. **Nitekim Mata işçileri atomize edilmenin, örgütsüzleştirilmenin ağır tahribatını yaşamalarına rağmen silkinip ayağa kalkma iradesini gösterdiler.**

Üç vardiya çalışan işçiler, her şeyden önce insan gibi muamele görmek istediler. **Yönetim ve amirler tarafından hor görülmeğe, aşağılanmaya, baskı altında tutulmaya karşı çıktılar.** Karbon tozu yutmak, zehir solumak, kışın soğukta titreyerek çalışmak istemediler. Yükselen enflasyon karşısında hızla düşen ücretlerini bir nebze arttırmak istediler. **Fabrikanın üretim kapasitesi hızla artarken, milyon dolarlık yeni makineler alınırken, kendilerinin bu büyümeden pay alamadıklarının, zerre değer görmediklerinin farkındaydılar.** İlk örgütlü tepkiyi yaklaşık 1,5 yıl önce işveren temsilcisi gibi hareket eden temsilcileri değiştirerek verdiler, böylece değişimin önü-

renişi ve nin Fıtrati

nü açtılar. Bunun basit bir değişim olmadığını, işçilerin yeniden örgütlenmesinin önünü açma “tehlikesinin” ortaya çıktığının farkında olan işveren saldırılarının dozunu arttırdı. İşçiler arasına nifak sokma çabalarına devam etti.

Örneğin havalandırma, ısıtma gibi talepleri sadece maliyet olarak gördüğü için değil temsilcileri değersizleştirmek için görmezden geldi. Amirler ve “yalakalar” üzerinden kirli bir yalan ve karalama kampanyası yürüttü. Egemenlerin toplumları yönetmek için en etkili yöntemi olan “böl-parçala-yönet” politikasını işyerinde uyguladı.

Tüm bu yöntemler işveren açısından işe yarıyor gibi görünse de işçilerin içinde biriken öfke nihayet patlama noktasına geldi. Bugün direnişte olan işçilerin neredeyse tamamının **“bizim mücadelemiz ücret mücadelesi olmaktan çoktan çıktı, biz insan muamelesi görmek istiyoruz”** demesinin nedeni işte bu birikimdir. 1800’lerde 16 saatlik sürelerle kölelik koşullarında çalışan işçiler, nasıl ki insan olduklarını duyumsamak ve bir nebze olsun nefes alabilmek için mücadele ettilerse, bugün de Mata işçileri aslında aynı duygularla ve aynı taleplerle mücadele ediyorlar.

Mata yönetimi, işçilerin “yasa dışı” grev yaptığını iddia ederek haklı ve meşru bir mücadeleyi karaladı, işçileri korkutup bölmeye çalıştı. Oysa her türlü yasa dışı uygulamaya başvuran ve bunu yaparken iktidardan destek alan Mata yönetiminden başkası değildir. **Patronlara gelince yasa/hukuk engeli tanımayanlar, işçilere gelince hukuk uzmanı kesiliyorlar.** İşçi sınıfının tarihi, hakları için ayağa kalkan işçilerin verdiği mücadele örnekleriyle doludur. Bu mücadeleler olmasaydı işçi sınıfı bugünkü yasal haklarına da sahip olamazdı. İş saatlerinin kısaltılması, iş güvenliği önlemlerinin alınması, sendikalaşma hakkı gibi pek çok hak işçilerin o andaki yasal engelleri aşarak verdiği mücadeleler sayesinde kazanılmıştır. Mesela 1963’te

Kavel işçileri, yürürlükte bir grev yasası olmamasına rağmen üretimi durdurdular. Kavel grevi sayesinde dönemin hükümeti geri adım atmak zorunda kaldı ve grev hakkı yasalastı. 15-16 Haziran 1970’te on binlerce işçi iki gün boyunca üretimi durdurarak sokağa çıkmış ve DİSK’in kapatılmasının önüne geçmişti. Asıl belirleyici olan şey, işçilerin haklı ve meşru taleplerle bir mücadele veriyor olmasıdır. Bu yüzden odaklanılması gerek nokta burasıdır.

Direnış başladığından bu yana Mata patronu milyonlarca lira kaybetti. Çünkü işçinin alın teri yoksa üretim de yoktur, kâr da. Fakat bu kayba rağmen işçi düşmanı tutumunu değiştirmede, işçileri tehdit etmeye ve sendikayı kötülemeye devam etti. Bu, Mata patronunun kişisel değil sınıfsal bir tutum aldığını gösteriyor. **Patron, işçileri yeniden işe almak ve üretimini sürdürmek istiyor ama bir koşulla: Yenilmiş, “burnu sürtülmüş”, boynu bükük işçiler olarak geri dönmelerini istiyor. Taviz verdiğinde, işçilerin taleplerini karşıladığında işçilerin “direndik ve kazandık” duygusuyla içeri gireceğini pekâlâ biliyor.** Böyle olunca işçileri eskisi gibi yönetemeyeceğini, taleplerini görmezden gelemeyeceğini de biliyor. **Bu nedenle de işçilerin zafer duygusuyla içeri girmemesi için milyonlarca lira kaybetmeyi göze alıyor.**

Mata direnişi, işçi sınıfının sermayeye boyun eğmediğini, işçilerin eninde sonunda ayağa kalktığını gösteren önemli bir deneyimdir. Bu direniş işçi sınıfının birlik ve dayanışma ruhunun yok edilemeyeceğini göstermiştir. Direnişte yer alan öncü işçilerden birinin söyledikleri işçilerin ortak duygusunu yansıtmaktadır: **“Biz bu direnişte birbirimizi kazandık. Mata’da bugüne kadar çok sorun yaşadık ama ilk kez neredeyse fabrikanın tamamına yakını ayağa kalktı ve direniş dört haftayı kırılma olmadan tamamladı. Üstelik ülkemizde baskıcı bir iktidar varken biz bunu yaptık.”** ■

Mata Direnişçisi Kadın İşçiler

Bu Bir Onur Mücadelesi!

İstanbul/Tuzla Serbest Bölgede bulunan Mata Otomotiv'de 1000'den fazla işçi 27 Şubatta üretimi durdurarak direnişe çıktı. Üç vardiya çalışılan fabrikada kadın işçilerin sayısı 200'ün altında. Buna rağmen 900 işçiyi kapsayan direnişte kadınlar öne çıkıyor. Direngelikleri, coşkuları, kararlılıkları erkek işçilerin daha dik durmasına neden oluyor. Direniş alanında sohbet ettiğimiz direnişçi kadınların hepsindeki ortak duygu; haklılığın verdiği kendine inanç, gurur ve mutluluk. **Ağır ve sağlıksız çalışma koşulları, amirlerin baskı ve mobbingi, düşük ücretler hepsini "artık yeter" noktasına getirmiş.** İşlerinde daha önce grev ya da direniş deneyimi yaşamış olan yok. Ama bu haklı mücadeleye sınıksız sarılmışlar, kenetlenmişler. Bu mücadelenin bir onur mücadelesi olduğunu düşünüyorlar. Ortak ve onurlu bir hedef etrafında kenetlenmenin güzelliğini yaşıyorlar.

Genç kadın işçilerden biri şöyle anlatıyor: "İlk defa böyle bir deneyim yaşıyorum. Öncesinde fabrikada doğru düzgün kimseyi tanıımıyordum. Serviste otururken yanımdaki erkek işçiden rahatsızlık duyduğum oluyordu. Ayağımız yanlışlıkla birbirine değdiği zaman bile çekiniyorduk. Ama direnişe çıktıktan sonra birbirimizi tanıdık, güven duyduk, kardeşleştik. Fabrika önünde beklerken gecenin soğukunda battaniyemizi paylaştık. Bir şal parçasının altında sabahı ettik. Beraber üşümek bile güzeldi."

Kadınların bu direnişi bir onur mücadelesi olarak görmesinin sebepleri var kuşkusuz. Fabrikada makinelerin kendilerinden daha değerli görüldüğünü, hastalandıklarında umursanmadıklarını, temel iş güvenliği önlemlerinin alınmadığını, sanki bu dünyaya sadece çalışmak için gelmişler gibi sürekli fazla mesai yapmaya zorlandıklarını anlatıyorlar. İki yıldır Mata'da çalışan bir kadın işçi **"biz makine ya da robot değiliz, insanız. Köle de değiliz. Sevdiklerimiz, ailemiz var. Değer görmek istiyoruz. Ürettiğimiz, emeğimizin bir nebze olsun karşılığını almak istiyoruz. O yüzden bir onur mücadelesi veriyoruz"** diyor.

Bir başka kadın işçi direnişe çıktıktan sonra patronun düşmanca tavırlarının giderek arttığını anlatıyor. "Sürekli tehdit mesajları gönderdiler, bizi yasa dışı olmakla suçladılar. **Her tehdit mesajına 'Değerli Mata çalışanları' diye başladılar.** Bir taraftan tehdit ederken diğer taraftan bir aile olduğumuzu iddia ettiler. Her mesajda daha çok

öfkelenedik. Çünkü onlar için hiç de değerli olmadığımızı, aksine bizi köle gibi çalıştırıp düşük ücretlere mahkûm etmek istediklerini biliyoruz."

İşçilerin talepleri arasında yüzde 20 ek zam var ama öncelikleri bu değil. Kadın işçilerden biri "Her şey para demek değil. İçeride ortam sağlığa elverişli değil. Sağlığımız için mücadele ediyoruz" diyor. Bir başkası biraz daha açıyor ne için mücadele ettiklerini: "Mücadelemiz ücret mücadelesi olmaktan çoktan çıktı. **İş güvenliği, daha sağlıklı ve temiz koşullarda çalışmak, insan muamelesi görmek oldu. Onur mücadelesine dönüştü.** Kendimizden sonraki işçilere daha iyi koşullar bırakmak için mücadele ediyoruz. Burada sınıfsal bir kavga var. **İşveren örgütlülüğümüzü bitirmek istiyor. Biz de sendikal örgütlülüğümüzü güçlendirmek gerektiğini düşünüyoruz.**" 14 yıldır Mata'da çalışan bir kadın işçi ilk başta korkarak direnişe çıktığını söylüyor, sonra da ekliyor: **"İyi ki çıkmışım. 14 sene emek verdiğim bir yerde işverenin bize nasıl baktığını gördüm.** Mata işçisi olarak kendimize güvenimiz geldi."

İlk başta tedirginlik, korku yaşayan bir başka kadın işçi ise patronuna teşekkür ediyor: "Üç vardiya birbirini tanıımıyordu doğru düzgün. Ekmeğimizi paylaştık, dayanışma oldu aramızda. Bunun için patronumuza teşekkür etmemiz gerekiyor. Bu direniş bize manevi olarak çok şey kattı. Kadınlar her yerde önde olmalı bence. Bu direnişte de biz öndeyiz, bu beni çok sevindiriyor."

Bir kadın temsilci ise şöyle diyor: **"İnsan sadece ekmele yaşamaz ki, insanca muamele görmek istiyoruz.** Ekmeğimizi büyütme için mücadele veriyoruz ama aşagılanıp horlanmak da istemiyoruz. İşte bu yüzden bizim **mücadelemiz aynı zamanda bir onur ve insanlaşma mücadelesidir.**" Bir başka kadın işçi gelecekte çocuklarına, torunlarına gururla anlatacağı bir mücadelenin mutluluğunu yaşadığını dile getiriyor. Direniş nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın zaten kazandıklarını söylüyor. "Çünkü direniş kardeşleşmenin, birbirine güvenmenin ifadesi oldu. **Biz bu savaşın öncüleriyiz ve bir kadın olarak bu beni onurlandırıyor.** Benim kaybedecek bir şeyim yok, kazanacak çok şeyim var. **Ben her durumda başım dik yürüyeceğim. 'Doğru yerde durdum, hakkım için kavga verdim' diyeceğim.**" ■

İşçilerin Hak Arama Mücadelesi ve Dayanışması Büyüyor!

Türkiye'nin pek çok kentinde işçiler grev, direniş ve eylemlerle hak gasplarına ve baskılara karşı mücadeleyi büyütüyor. **8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününde** Türkiye'nin dört bir yanında kadınların sesleri yankılandı. Emekçi kadınlar, deprem bölgeleriyle dayanışmayı büyütme çağrısı yaparken, yoksulluğa, cinsiyet ayrımcılığına, baskılara, şiddete ve haksız savaşlara karşı mücadele edeceklerini haykırdılar. 8 Mart anmalarının yapıldığı meydanlara, depremden dolayı siyasi iktidara duyulan öfke damgasını vurdu. Direniş alanlarında, hastanelerde, işyerlerinde bir araya gelen kadınlar, 8 Mart'ın tarihsel mirasına sahip çıktılar.

İstanbul Tuzla'da bulunan **Mata Otomotiv işçileri** 27 Şubatta ücretlere ek zam yapılması, baskılara son verilmesi ve iş güvenliği önlemlerinin alınması talepleriyle üretimi durdurdular. İşçilerin taleplerini kabul etmeyen Mata patronu 650 işçiyi işten attı. Direnişlerini sürdüren işçiler, seslerini duyurmak için 27 Martta Ankara'ya yürümek üzere Tuzla Serbest Bölgede bir araya geldiler. İşçilerin yürüyüşü polis ablukasıyla engellendi. Engellemelere rağmen haklarından vazgeçmeyen işçiler, bir gün sonra Birleşik Metal-İş yönetimiyle birlikte Ankara'ya giderek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla ve CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba ile görüşme gerçekleştirdiler. TİP, CHP ve HDP'li milletvekilleri Mata işçilerinin sorunlarını Meclis'te gündeme getirdiler.

Gebze Şekerpınar'da bulunan **MKS Transformatör**'de patronun hukuksuzlukları bitmiyor. Birleşik Metal-İş Sendikasında örgütlenen işçileri işten atan, sendikanın yetkisine itiraz eden patron, işyerine Hak-İş/Öz Çelik-İş'i sokmaya çalışarak, paravan bir şirket kurarak oyunlarını sürdürüyor. MKS işçileri ise Birleşik Metal-İş Gebze 1 No'lu Şube öncülüğünde bu hukuksuzluğa karşı müca-

delelerine kararlı bir şekilde devam ediyorlar. İstanbul/Arnavutköy'de bulunan **Satera Elektrik** işçilerinin mücadelesi de sürüyor. Birleşik Metal-İş'te örgütlendikleri için işten atılan işçiler, 24 Martta Mata ve MKS işçilerinin desteğiyle şirket ortaklarından Cengiz Holding'in binası önünde kitlesel bir eylem gerçekleştirdiler.

Eskişehir'de Birleşik Metal-İş'te örgütlenen **Maya Mekanik işçileri**, Manisa'da Petrol-İş'te örgütlenen **Etkin Plastik işçileri** patronların sendika düşmanı tutumları nedeniyle işten atıldılar. İşçiler sendika hakları için direnişe geçti. Bursa'da Öz-İplik-İş'te örgütlendikleri için işten atılan **Barutçu Tekstil işçisi kadınların** direnişi devam ediyor. İşçiler fabrika önünde sendikal hakları için mücadele ederken depremedeler için kazak, bere, atkı örüp dayanışmada bulundular.

Ordu Çaybaşı'nda Türk-İş'e bağlı Belediye-İş Sendikasında örgütlü **belediye işçilerinin**, Kocaeli Başiskele'de Selülöz-İş Sendikasında örgütlü **Kartonsan işçilerinin**, Eskişehir'de Kristal-İş Sendikasında örgütlü **Atışkan Alçı işçilerinin** grevleri devam ediyor.

Deprem bölgesi olan Antep 3. Organize Sanayi Bölgesinde bulunan **Ahenk Hali**'de düşük ücret zammına, ücretlerin asgari ücretten fazla kısmının bankaya yatırılmamasına, Ocak ayı maaşlarının eksik yatırılmasına karşı ve yılda 1 ikramiye talebiyle 1 Martta iş bırakan işçilerin mücadelesi 6 Martta kazanımla sonuçlandı.

Sağlık-İş Sendikasında örgütlü **Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan yaklaşık 2 bin işçi**, toplu iş sözleşmesi sürecinde yetkinin TÜHİS'e devredilmesine, Şube Mali Sekreteri ve işyeri temsilcisinin işten atılmasına karşı eylem yaptı. 22 Martta yarım gün iş bırakan işçilerin kararlı mücadelesi sonucunda işten atılanlar işe iade edildi ve sorunların çözümü için komisyon kurulmasına karar verildi. ■

İşçi Sınıfı Dev Gövdesiyle Sahnede

Bu Kavga Kapitalizme Karşı!

Fransa'da işçi sınıfı dev kütlesiyle ayakta!

Fransa'da emeklilik yaşını 62'den 64'e çıkarmak isteyen Macron hükümeti, 17 Martta bir anayasa darbesiyle Meclisi devre dışı bırakarak tasarımı yasalaştırdı. Fransa işçi sınıfı bu saldırıya isyan ederek ülkede tüm çarkları durdurdu, meydanlara aktı. İşçi sendikalarının, öğrenci birliklerinin ve sosyalist örgütlerin çağrısıyla aylardır kararlı mücadelelerini sürdüren milyonlar, 17 Martta Paris başta olmak üzere onlarca şehirde isyan ateşini yaktı. Aylardır meydanları boş bırakmayan, polis şiddetine, gözaltı ve tutuklamalara rağmen mücadeleyi büyüten Fransa işçi sınıfı, 23 Martta bir kez daha genel grevle ve kitlesel eylemlerle gücünü ortaya koydu.

Paris, Marsilya, Lyon, Lille ve daha pek çok şehirde işçiler, gençler, emekçi kadınlar omuz omuza yürüdüler, Macron hükümetine olan öfkelerini dile getirdiler. Bankalar, okullar açılmadı, uçaklar havalanmadı, limanlar grev alanlarına dönüştü. Ulaşım durma noktasına geldi, çöpler toplanmadı, enerji ve rafineri işçileri iş bıraktı. Hayatı durduran Fransa işçi sınıfı; "Geri adım atmak yok", "Bizi duyana kadar devam edeceğiz" sloganlarını yükseltti. Fransa işçi sınıfı 28 Martta bir kez daha genel greve çıkarak gücünü gösterdi.

Dev gösterilerde bir zamanlar kralların kellesini uçuran giyotin maketlerinin taşınması, emekçilerin sömürücü kapitalistlere olan öfkelerini ifade ediyor. Nitekim işçiler, mücadelenin çoktan emeklilik hakkına sahip çıkmanın ötesine geçtiğini dile getiriyorlar. Macron hükümetinin giderek otoriterleştiğini, polis şiddetinin ve anti-demokratik uygulamaların arttığını, işçi sınıfının kazandığı hakların gasp edildiğini belirtiyorlar. İşsizliğin, yoksulluğun büyüdüğü, gençlerin geleceksiz kaldığı, toplumun nefessiz bırakıldığı kapitalist sisteme olan öfkelerini "Bu düzen işlemiyor" şiarıyla dile getiriyorlar.

Almanya'da kamu işçileri kararlı

Almanya'da yaklaşık 2 buçuk milyon kamu işçisini il-

gilendiren toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyarı grevleriyle devam ediyor. Almanya'nın en büyük sendikalarından olan ve kamu işçilerinin örgütlü olduğu Ver.di sendikası tarafından başlatılan uyarı grevleri dalgası giderek büyüyor. Mart ayı sonunda gerçekleşecek üçüncü toplu sözleşme görüşmeleri öncesinde işçiler grevde.

17 Martta havalimanlarında greve giden işçiler, yüzlerce uçuşun iptal olmasını sağladı. Son olarak 21 ve 22 Martta gerçekleşen grevlere ise demiryolu, şehir içi ulaşım, temizlik, liman, sağlık işçileri ve daha birçok sektörden işçiler katıldı. İşçiler çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve artan hayat pahalılığına karşı yüzde 10,5 ücret zammı talep ediyor. Stuttgart'ta protesto gösterisi gerçekleştiren işçiler, taleplerinde kararlı olduklarını dile getirdiler. 27 Martta son yılların en büyük grevini yapan işçiler, toplu sözleşme görüşmesi öncesi bir kez daha uyarıda bulduklarını, talepleri kabul edilmezse mücadeleyi daha da büyüteceklerini vurguladılar.

Yunanistan işçi sınıfı: Bizim ölümüz, sizin kârınız!

28 Şubat gecesi Yunanistan'ın Larisa kentinde Yunan demir yolları idaresi Hellenic Train'e ait bir yolcu treniyle yük treni çarpışmış, 57 kişi yaşamını yitirmişti. Demiryollarının bakımı yıllardır yapılmamış, güvenlik protokolleri hiçe sayılmıştı. Egemenlerin bu ihmalkârlığına karşı emekçilerin öfkesi meydanlara taşı. Üç haftayı aşkın süredir protesto gösterileri ve grevler düzenleyen emekçiler, son olarak 16 Martta genel grev gerçekleştirerek başta başkent Atina olmak üzere birçok kentte alanlara çıktı.

Sendikaların çağrısıyla gerçekleşen greve hem özel sektörden hem de kamudan on binlerce işçi katıldı. Limanlar, havalimanları, şehir içi ulaşım ve eğitim durma noktasına geldi. Protesto gösterilerine liselerden ve üniversitelerden de öğrenciler katıldı. Tren ülkedeki en ucuz ulaşım aracı olduğundan üniversite öğrencileri tarafından sıkça kullanılıyor. Faciada birçok üniversite öğrencisi yaşamını yitirdi. Ulaştırma Bakanının istifa etmesi ve Başbakanın halktan özür dilemesi de emekçilerin öfkelerini

dindirmedi. Kazanın göz göre göre geldiğini, rayların eski olduğunu, kâr hırsıyla hareket eden egemenlerin gerekli önlemleri almadığını ifade eden emekçiler, “Bizim Ölü-müz, Sizin Kârınız” diyerek öfkelerini ortaya koyuyorlar.

Egemenlerin kâr hırsı emekçilerin hayatını karartma-ya devam ediyor. Depremler, seller, tren kazaları, iş ci-nayetleri can almaya devam ediyor. Ancak emekçilerin sabrı taşıyor. Türkiye’de olduğu gibi Yunanistan’da da se-çimler yaklaştı. Emekçiler değişim istediklerini ve bunun için ellerinden geleni yapacaklarını dile getiriyorlar.

ABD’de Öğretmenler: “Dayanışma ve mücadeleyle kazanacağız!”

ABD’nin en büyük kentlerinden Los Angeles’ta 65 bin öğretmen 21-23 Martta 3 günlük grev gerçekleştirdi. 2019’dan bu yana gerçekleşen en büyük greve imza atan öğretmenler, yüzde 30 zam, en düşük ücretli işçiler için saatte 2 dolar ek zam ve daha iyi çalışma koşulları talep ediyorlar. Los Angeles Öğretmenler Sendikası ve diğer idari çalışanların destek verdiği grevde dayanışma çağrı-ları yükseltildi.

Kamu okullarında çalışan öğretmenler, dünyanın en pahalı şehirlerinden birinde yaşadıklarını, geçinebilmek için ek işler yapmak zorunda kaldıklarını belirtiyorlar. Öğretmenler çalışırken evsiz kaldıklarını, aşırı kalabalık sınıflarda, yetersiz istihdamla çalıştıklarını ifade ediyorlar. Grev 500 bin öğrenciyi etkiledi, öğrenciler ve veliler de öğretmenlerle dayanışma gösterdi. Kaliforniya Üniversi-tesi işçilerinin örgütlediği grevin ve kazanımların kendilerine ilham olduğunu söyleyen öğretmenler, mücadeleden başka seçenekleri olmadığını belirtiyor.

İngiltere’de kitlesel grev ve eylemlerle işçilerin mücadelesi sürüyor

Kamudaki özelleştirmeler, kemer sıkma politikaları, kamu hizmetlerindeki kesintiler, emek karşıtı yasalar, bü-yüyen yoksullaşma İngiltere işçi sınıfının öfkesinin pat-lamasına neden oluyor. 15 Martta İngiltere’de 700 bine

yakın işçi greve çıktı. İngiltere bir kez daha işçi sınıfının gücüne tanıklık etti. Hükümetin “Bahar Dönemi” bütçe-sini açıkladığı güne denk getirilen grev, işçi sınıfının ser-maye sınıfına ve hükümete karşı kararlı mücadelesini bir kez daha ortaya koydu.

Londra metro ayında örgütlü olan RMT ve ASLEF sendikalarına üye 10 binden fazla demiryolu işçisi, İngil-tere genelinde NEU üyesi 300 bin öğretmen, UCU sendi-kasına üye 70 bin öğretim görevlisi ve üniversite çalışanı, kamu sektöründe örgütlü PCS ve Prospects sendikaları-na üye 133 binden fazla kamu işçisi, İngiliz Tabipler Bir-liği (BMA) üyesi 70 bine yakın pratisyen hekim, BBC’nin yerel radyo ve televizyon çalışanları, Amazon işçileri 15 Martta grevdeydi. Bütçe gününde birçok sektörü durma noktasına getiren, yüz binler olup alanlara akan işçi sınıfı, bir kez daha “Artık Yeter” diye haykırdı. Ülke genelinde 700 bine yakın işçi greve çıkarken, başkent Londra’da 50 binin üzerinde emekçi meydanlarda taleplerini haykırdı. Grevler Nisan ayında da devam edecek.

Sri Lankalı işçiler artan vergilere grevle yanıt verdi

2022’yi isyan yılına çeviren ve yıllardır emekçi hal-kın tepesine çöreklenen Rajapaksa hanedanlığını devi-ren Sri Lankalı emekçiler, mücadeleye devam ediyorlar. Ağır bir ekonomik ve siyasi krizle sarsılan ülkede işçiler, hükümetin IMF’den istediği “kurtarma paketini” protes-to ediyorlar. Emekçiler, 2,9 milyar dolarlık IMF kredisinin ön koşulu olarak uygulanan yüksek vergilerin geri çekilmesini talep ediyor. Hastanelerde, okullarda, de-miryollarında, havaalanı ve limanlarda çalışan binlerce işçi, krizi borçla aşmak isteyen ve tüm yükü emekçilerin omzuna yıkan hükümete cevabı 15 Martta greve giderek verdi. Rajapaksaların düşmesinden sonra koltuğa oturan Wickremesinghe’in baskı ve tehditlerine rağmen greve ve protestoya devam eden işçiler, taleplerinin karşılan-maması durumunda çok daha geniş eylem ve grevlerle mücadele edeceklerini ifade ediyorlar. ■

“Devlet Baba” Kime Hizmet Ediyor?

6 Şubat depremlerinde binlerce enkazdan aynı çığlık yükseldi: **“Devlet nerede?”** Toplumun üstünde ve herkese eşit bir varlık olarak görülen devlet, insanları yalnız bırakmıştı! Depremzedelerin yaşadığı şok ve hayal kırıklığı çok büyüktü. Çünkü Erdoğan’ın gerçekten güçlü olduğuna ve devletin kendilerini kurtaracağına inanmışlardı.

Yaşadığımız topraklarda “devlet baba” diye bir tabir vardır. **Nasıl ki ailede baba figürü “evin direği” olarak benimsetilmişse, topluma da ülkenin direği olarak “devlet baba” fikri benimsetilmiştir.** Asyatik despot devlet geleneğine uzanan bu egemen düşünceye göre devlet, ailesinin başındaki bir baba gibi milleti koruyup kollar. Erdoğan iktidarı, “Büyük Türkiye” propagandasıyla bu algıyı daha da güçlendirdi. Çağın gereği olan teknolojik gelişmeleri, imkânların zaman içinde çeşitlenip artmasını, ulaşım, inşaat ve sağlık sektöründe kâr amacıyla yapılan büyük yatırımları emekçilere “Büyük Türkiye” olarak sundu. Türkiye’nin uluslararası alanda güç ve itibar kazandığı algısı oluşturdu. **Gel gör ki günler boyunca enkazdan gelen çığlıklar, bu böbürlenmenin içi boş propaganda olduğunu ortaya koydu.**

Devletin uzatmadığı dayanışma elini sosyalistler, sendikalar, muhalif partiler, gönüllü emekçiler, sivil toplum örgütleri uzattı ve son derece etkili oldu. Devlet ise sivil dayanışmanın öne çıkmasından son derece rahatsız oldu. Halkı kurtarmak için seferber olmayan iktidar, bu dayanışmayı engellemek için oradaydı. Çünkü toplumda oluşan dayanışma seferberliği devletin “yüce”, “kutsal”, “baba” olduğu algısını bozuyordu. İnsanlar, toplumun böyle bir devlet olmadan yaralarını sarabileceğini, böyle bir devlete ihtiyacı olmadığını görüyordu. Sermayenin ihtiyaçlarını ve çıkarlarını ön planda tutan, ona göre yasalar çıkaran, kamu hizmetlerini küçültürken baskı aygıtlarını büyüten bir devlette halk neden ihtiyaç duysun?

Peki, 20 yıllık AKP iktidarında “dünyaya meydan okuyan devlet” ne yaptı? **Eğitim, sağlık, ulaşım, altyapı, afet yönetimi gibi kamu hizmetleri özelleştirilerek devlet kamusal alandan büyük oranda çıktı.** Deprem vergileri depreme dayanıklı konutlar için kullanılmak yerine “duble yollara” yani yandaş sermayeye aktarıldı. **Erdoğan’ın en büyük isteği olan “ülkeyi şirket gibi yönetmek” anlayışı, devletin tüm kurumlarında hayat buldu.** Yani devlet önceliği kamu hizmetlerine, afetlere hazırlığa, topluma refah sağlamaya değil, tıpkı bir şirket

gibi sermayeyi büyötmeye verdi. Sonuç olarak milyonları perişan eden büyük felaketler yaşandı. Bizler de her felakette aynı manzarayı gördük. **Uçak olmadığı için orman yangınları söndürülemedi;** insana, ağaca, doğaya, börtü böceğe zulmedildi. Bakanların ziyaret edip çok güvenli dedikleri madenlerde katliamlar yaşandı. **Açgözlü şirketlere ballı ihalelerle yaptırılan kavşak ve alt geçitler altyapı sorunları nedeniyle sellerde can aldı...**

Mevcut haliyle devletin emekçilerin/halkın devleti olmadığı, zenginlere hizmet ettiği her seferinde acı ve çarpıcı şekilde ortaya çıkıyor. Ancak bu durum sadece Türkiye’ye özgü değildir. Çünkü kapitalist sistemde devlet zaten sermaye sınıfının hizmetindedir. Dünyanın her yerinde en demokratik görüneninden en despotik olanına kadar bütün iktidarlar, kamusal harcamaları kısmak için uğraşüyor, sermayenin ihtiyaçlarına göre yasalar çıkartıyorlar. Halkın ihtiyaçlarını görmezden geliyor, devletin olanaklarını rant sağlamak ve sermaye sınıfını daha da zengin etmek için kullanıyorlar. **Halkın yararına işler yapılmasını sağlayan emekçilerin mücadelesidir. İşçi sınıfı ne kadar örgütlü olur ve mücadele ederse, iktidarları o oranda sıkıştırır ve hak elde eder.**

Sömürü düzeni sürsün diye hizmet veren mevcut devletin kutsal olduğunu söyleyenler halkı kandırması ve pasif konuma itmiş oluyorlar. **Çünkü bir halk, kutsal olduğuna inandığı devletten hesap soramaz, hak talep edemez, ancak ihsan bekler.** Oysa olması gereken sendikalar, sosyalist örgütler, sivil toplum kurumları aracılığıyla devleti kamusal görevlerini yerine getirmesi için zorlamak, yapmadığı zaman da hesap sormaktır. Mesela Meksika’da Eylül 1985’te yaşanan depremler, bu konuda çok önemli bir örnek oluşturuyor. Depremlerin ardından devletin yardıma gelmeyeceğini gören halk, hızla sivil örgütlenmelere girişti. İktidarın kaynakları depremzedeler için seferber etmesini, depreme dirençli kentler kurmasını sağlamak için mücadele etti. Nitekim daha sonra yaşanan şiddetli depremler bile can almadı ya da çok daha az can kaybıyla sonuçlandı. Demek ki biz de örgütlenirsek, dayanışmamızı ve mücadele örgütlerimizi büyütürsek, toplumsal duyarlılığı geliştirebilirsek sorunlarımıza çözüm üretebiliriz. İnsan için var olduğu söylenen ve insana hizmet etmesi gereken kurumları yücelterek ise hiçbir soruna çözüm bulamayız! ■